

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ

Βρισκόμαστε στο «παρά πέντε»

Ο Σταύρος Δήμας, ο Έλληνας Επίτροπος για θέματα Περιβάλλοντος της ΕΕ έκανε την εξής δήλωση αποκλειστικά για το «Ενημερωτικό Δελτίο ΤΕΕ»:

Βρισκόμαστε στο «παρά πέντε». Το διαπιστώνετε ως επιστήμονες, το βιώνετε ως πολίτες. Οι κλιματικές αλλαγές αποτελούν τεράστιο παγκόσμιο πρόβλημα που ζητά επείγουσα λύση.

Αυτή τη στιγμή δημιουργείται μια ευνοϊκή δυναμική, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, σε ατομικό και συλλογικό. Οι πολίτες ευαισθητοποιούνται και απαιτούν από τις κυβερνήσεις τους να αναλάβουν δράση για την αντιμετώπιση του φαινομένου της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Η βιομηχανία επιδιώκει να προηγηθεί των εξελίξεων. Η συνεισφορά της στην καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών την καθιστά όχι μόνο πιο ελκυστική στο κοινό, αλλά και πιο ανταγωνιστική στην αγορά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την πρωτοπορία απέναντι στη μεγάλη αυτή πρόκληση και έχει προσδιορίσει τι ακριβώς πρέπει να γίνει στην κατεύθυνση αυτή. Απομένει τώρα στη διεθνή κοινότητα να επιστρατεύσει τη

συλλογική πολιτική βούληση, και να συγκεντρώσει την απαιτούμενη συναίνεση, ώστε όλοι μαζί να προχωρήσουμε στις μεγάλες τομές στον τρόπο που διαχειριζόμαστε το θέμα των κλιματικών αλλαγών. Λάβαμε την εντολή από τα κράτη - μέλη να διαπραγματευτούμε με τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες χώρες μείωση των αερίων του θερμοκηπίου κατά 30% έως το 2020. Αν δεν υπάρξει παγκόσμια συμφωνία, προτείνουμε να αναλάβει μονομερώς η Ευρωπαϊκή Ένωση τη δέσμευση να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% τουλάχιστον, έως το 2020. Πέρα από τη μάχη που δίνουμε μέσω της ΕΕ ώστε να θεσμοθετηθούν αυστηρά κριτήρια για τη μείωση των ρύπων του θερμοκηπίου, θα ήθελα να σας απευθύνω και προσωπικά έκκληση να συμβάλετε όλοι ώστε να αλλάξουμε συνήθειες. Περιορίζοντας τις μετακινήσεις με αυτοκίνητο, χαμηλώνοντας τη θέρμανση μόνο κατά 1,5 βαθμό Κελσίου, ανακυκλώνοντας το χαρτί, το αλουμίνιο και το γυαλί, χρησιμοποιώντας λαμπτήρες χαμηλής κατανάλωσης, συμπιέζοντας τα σκουπίδια μας, συμβάλουμε ενεργά στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Ας αρχίσουμε από σήμερα...

5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2007 – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Η ανθρωπότητα

Η 5η Ιουνίου κάθε χρόνου είναι αφιερωμένη στο Περιβάλλον. Η ημέρα αυτή αποτελεί ένα μέσον με το οποίο ο ΟΗΕ παρακινεί την παγκόσμια κοινότητα να βρίσκεται σε εγρήγορση σε σχέση με το περιβάλλον και τα προβλήματά του, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει την πολιτική διάσταση του θέματος, καλώντας τις κυβερνήσεις να αναλάβουν δράση. Η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος καθιερώθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1972 για να σηματοδοτήσει την έναρξη της ιστορικής πλέον Συνδιάσκεψης της Στοκχόλμης για το Περιβάλλον και τον Άνθρωπο. Την ίδια μέρα αποφασίστηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ η ίδρυση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΝΙΚΟΣ ΠΕΡΠΕΡΑΣ

σε εγρήγορση

ΟΗΕ (UNEP).

Ο εορτασμός της ημέρας στοχεύει στην ενεργοποίηση πολιτών και φορέων για μια δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη. Αποσκοπεί στην κατανόηση των προβλημάτων και την ανάγκη αλλαγής συμπεριφορών, καθώς και την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των χωρών, που θα δώσουν τη δυνατότητα για ένα ασφαλέστερο μέλλον σε όλους τους λαούς. Η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος εορτάζεται σε όλο τον κόσμο με διάφορα δρώμενα, όπως συμβολικές δενδροφυτεύσεις, εκδηλώσεις σε σχολεία, ποδηλατοδρομίες, σχολικούς διαγωνισμούς έκθεσης, ζωγραφικής, πρωτοβουλίες ανακύκλωσης, εκστρατείες καθαρισμού κλπ.

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΘΕΟΧΑΡΗ, συντονίστρια Τμήματος Περιβάλλοντος ΤΕΕ

Οι πάγοι λιώνουν: Ένα... καυτό θέμα

Στην πόλη Tromsø της Νορβηγίας θα γίνει εφέτος ο κεντρικός εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, που είναι αφιερωμένη στο λιώσιμο των πάγων. Ο απώτερος σκοπός αυτής της επιλογής είναι η στήριξη των Διεθνών Ετών για τους Πόλους (Μάρτιος 2007-Μάρτιος 2009) αφιερωμένα στην Αρκτική και την Ανταρκτική αντιστοίχως και η ανάδειξη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα πολιτικά οικοσυστήματα και τις ανθρώπινες κοινότητες των πόλων αλλά και ευρύτερα σε όλο τον Πλανήτη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ

Επιβάλλεται μια επανάσταση συνειδήσεων

Από το «σκέψου πλανητικά» - Σιράκ, στην παγκόσμια διάσκεψη για το περιβάλλον: επιβάλλεται μια επανάσταση συνειδήσεων - έως το δρώμενο τοπικά: Ο Δήμος Ελληνικού διεκδικεί να διαχειρίζεται το 1/10 των ακτών που γεωγραφικά τού ανήκουν.

Από το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος -το λιώσιμο των πάγων- έως το αίτημα του Συντονιστικού Οργάνου Επιστημονικών και Φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την ίδια ημέρα: Ελεύθερη πρόσβαση στις ακτές.

Από τον Έλληνα Επίτροπο Περιβάλλοντος -που προτείνει μια σειρά μέτρων για ανατροπή των δυσμενών προβλέψεων από τις ασκούμενες πολιτικές της ΕΕ- έως την Ελλάδα των 38 περιβαλλοντικών παραβιάσεων.

Από το ΤΕΕ με τις διεθνείς παρεμβάσεις -HELLECO, διαγωνισμός για τη χρήση ήπιων μορφών ενέργειας στη στέγαση πληθυσμών πληγέντων από καταστροφές- έως τις δεκάδες παρεμβάσεις του στον ελλαδικό χώρο, οι μηχανικοί με την ενεργοποίησή τους μόνο οφέλη μπορούν να προσδοκούν.

Ως πολίτες είναι οι καταλληλότεροι να εξηγήσουν ότι η εξ αδιαίρετου κοινόχρηστη περιουσία (παράλια, δάση κλπ.) συνταγματικά κατοχυρώνεται ότι ανήκει σε όλους, άρα ατομικά και στον καθένα.

Ως επιστήμονες το θέμα αγγίζει την «καρδιά» των γνώσεών τους.

Ως παραγωγοί θίγονται από τις παραλείψεις της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η συμβολική στάση εργασίας στις 5 Ιουνίου των μηχανικών και δικηγόρων* είναι ερέθισμα προς «ε-αυτούς» για συλλογική και προσωπική δράση, για να περάσουμε από τη θεωρία στην πράξη, άμεσα.

* Η στάση εργασίας θα γίνει από τις 13 έως τις 15 μ.μ. με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, ως συμπαραστάση της τοπικής κοινωνίας που αγωνίζεται να πέσουν τα συρματοπλέγματα και να ελευθερωθούν οι ακτές.

Ο χρόνος που κύλησε από την περσινή Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, σηματοδεύτηκε από το μείζον πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής, τα αίτια που το προκαλούν και τα μέτρα για την αντιμετώπισή του. Τόσο σε επίπεδο διεθνούς κοινότητας όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης οι πρωτοβουλίες ήταν πολλές. Η έκθεση Stern με την αναλυτική οικονομική θεώρηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην παγκόσμια οικονομία αποτέλεσε το έναυσμα για να στέρξουν κυβερνήσεις και οργανισμοί να ασχοληθούν σοβαρά με το θέμα, καθώς φαίνεται ότι τα οικονομικά επιχειρήματα είναι πάντα πιο πειστικά. Η κλιματική αλλαγή συζητήθηκε και στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, ως πρόβλημα που απειλεί την παγκόσμια ειρήνη και την ασφάλεια του Πλανήτη, ενώ συζητήθηκε επίσης και στο ετήσιο φόρουμ στο Νταβός και στη σύσκεψη του G8.

Στις 4 Μαΐου 2007, το Διακυβερνητικό Πάνελ για την Κλιματική Αλλαγή (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC), παρουσίασε την τρίτη κατά σειρά αναφορά του σχετικά με τη μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου με στόχους που θα διαμορφώσουν το Πρωτόκολλο του Κιότο στην επόμενη φάση του, μετά το 2012, οπότε και ολοκληρώνεται η πρώτη φάση εφαρμογής του. Η αναφορά της Ομάδας Εργασίας III αναφέρεται σε δράσεις και μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μαζί με μία εκτίμηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων όλων αυτών. Οι εκθέσεις των δύο προηγούμενων Ομάδων Εργασίας ασχολούνταν η μεν πρώτη με την επιστημονική εκτίμηση της κλιματικής αλλαγής και με τις πιθανές επιπτώσεις της στους ανθρώπινους πληθυσμούς και τα οικοσυστήματα, η δεύτερη.

Ακολουθούν μερικά χαρακτηριστικά σημεία της 3ης Έκθεσης.

Ο ρόλος των τεχνολογιών στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αναφέρεται πολλές φορές σε συνάρτηση με διάφορους τομείς της οικονομίας, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η κατοικία, τα απόβλητα και η γεωργία. Σύμφωνα με την έκθε-

Κλιματικές Αλλαγές: Το κορυφαίο πρόβλημα

ση η ανάπτυξη ενός μητρώου με τις ήδη διαθέσιμες τεχνολογίες και εκείνες που αναμένεται να περάσουν στη φάση εφαρμογής και την αγορά μέσα στις επόμενες δεκαετίες, θα μπορούσε να οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα. Πάντως ανεξαρτήτως του αρχικού κόστους των επενδύσεων στις τεχνολογίες, εκτιμάται ότι αυτό αντισταθμίζεται από τα πολλαπλά οφέλη που αποδίδουν. Η έκθεση εκτιμά ότι τα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής θα έχουν επιπτώσεις στο ΑΕΠ των χωρών στις οποίες θα εφαρμοστούν αν δεν συνοδευτούν από τις ανάλογες επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογίες, παράλληλα με μεταρρυθμίσεις στα συστήματα φορολογίας και την αγορά.

Οι συντάκτες της έκθεσης ισχυρίζονται ότι, αν όλα γίνουν σωστά, η τιθάευση της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας της Γης κάτω από 2°C, έως το 2050 θα κοστίσει μόνον το 0,12% του παγκόσμιου ετήσιου ΑΕΠ.

Παρά τις προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών, τα όποια θετικά αποτελέσματα μπορεί να εξουδετερωθούν από τη μεγέθυνση του τομέα αυτού. Η έκθεση αναφέρει ότι η α-

ντιμετώπιση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών έχει πολλά παράπλευρα οφέλη από την αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού, τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Η αναβάθμιση των ενεργειακών και άλλων υποδομών, θεωρείται σημαντικός παράγων για την αντιμετώπιση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, ωστόσο τα αποτελέσματα μπορεί να φανούν μακροπρόθεσμα. Για το λόγο αυτό η έκθεση σημειώνει ότι ορισμένες φορές είναι πιο αποτελεσματικό από οικονομικής απόψεως να επενδύσει κανείς στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ενθαρρύνεται, επίσης, η χρήση των ΑΠΕ αλλά και άλλες μορφές ενέργειας, μεταξύ των οποίων και η πυρηνική.

Στην Έκθεση αναφέρεται η ανάγκη αλλαγής του τρόπου ζωής ως σημαντικός παράγων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Τη δημοσιοποίηση της έκθεσης ακολούθησαν τοποθετήσεις και σχόλια. Ο Επίτροπος Περιβάλλοντος της ΕΕ ανέφερε ότι τα συμπεράσματα της 3ης έκθεσης του IPCC συνάδουν με την απόφαση της ΕΕ του Ιανουαρίου 2007 να μειώσει έως το 2020 τις εκπομπές

των αερίων του θερμοκηπίου κατά 30% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.

Η οργάνωση Friends of the Earth (FOE), πιστεύει ότι η έκθεση του IPCC υποχρεώνει τις κυβερνήσεις να δράσουν άμεσα. Η οργάνωση τονίζει ότι πέραν της τεχνολογικής καινοτομίας είναι αναγκαία μέτρα για την αλλαγή των μη βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Η πιο κριτική προσέγγιση έγινε από τους Πρασίνους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που χαρακτήρισε πολύ συντηρητικά τα πορίσματα της έκθεσης, καθώς δεν παίρνει υπόψη τις αναγκαίες αλλαγές στον τρόπο ζωής, που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Έντονη κριτική ασκήθηκε από περιβαλλοντικές οργανώσεις όπως η Biofuelwatch και η Global Forest Coalition, για την πρόταση που αφορά στην εκτεταμένη παραγωγή βιοκαυσίμων από μονοκαλλιέργειες, συμπεριλαμβανομένων των μεταλλαγμένων, καθώς η επέκταση των μονοκαλλιεργειών μπορεί να προκαλέσει την καταστροφή των δασών της βροχής και άλλων καταβόθρων άνθρακα, επιταχύνοντας έτσι την κλιματική αλλαγή.

Τα ελληνικά περιβαλλοντικά προβλήματα

Στην Ελλάδα το περιβάλλον εξακολουθεί να βρίσκεται χαμηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων της πολιτείας σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Στο επίπεδο των πολιτών η ευαισθητοποίηση και η διεκδίκηση είναι πιο έντονες αν και σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει ελλιπής πληροφόρηση ή παραπληροφόρηση.

Στο θεσμικό πεδίο παρουσιάζονται προβλήματα καθυστερημένης εναρμόνισης οδηγιών και ενίοτε προβληματικής μεταφοράς τους στο ελληνικό δίκαιο. Τα πιο σημαντικά προβλήματα πάντως αφορούν στην έλλειψη προϋποθέσεων εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και

χείριση των επικινδύνων και των ιατρικών αποβλήτων, η διαχείριση των υδατικών πόρων, η διαχείριση των αστικών λυμάτων, η προστασία της βιοποικιλότητας, η προστασία των δασών, η διαχείριση του χώρου, αστικού και εξωαστικού, η ενέργεια ως προς την παραγωγή και την κατανάλωσή της, η ατμοσφαιρική ρύπανση, οι εκπομπές CO₂ κ.ά.

Παραβάσεις της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Η επιτροπή έχει απευθύνει στην Ελλάδα πρώτη γραπτή προειδοποίηση επειδή δεν συμμορφώθηκε πλήρως προς απόφαση του Ευρωπαϊκού

υποθέσεις. Η πρώτη αφορά την ανεπαρκή προστασία, εκ μέρους της Ελλάδας, ζωνών ειδικής προστασίας βάσει της ευρωπαϊκής οδηγίας για τα άγρια πτηνά, ενώ η δεύτερη τη μη υποβολή εκθέσεων για σοβαρές πτυχές της ευρωπαϊκής οδηγίας σχετικά με την προστασία των υδατικών πόρων.

Προστασία των ζωνών ειδικής προστασίας

Η επιτροπή παραπέμπει την Ελλάδα στο Δικαστήριο επειδή δεν διασφάλισε την πλήρη εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανονιστικών ρυθμίσεων σχετικά με την προστασία των ά-

γεν έχει νόημα ο χαρακτηρισμός ΖΕΠ.

Τον Απρίλιο 2006, οι ελληνικές αρχές αναγνώρισαν την ανεπάρκεια του υφισταμένου νομικού πλαισίου στη χώρα και υποσχέθηκαν να το προσαρμόσουν. Αυτό απαιτεί τροποποίηση της πράξης με την οποία ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η οδηγία για τα άγρια πτηνά, διαδικασία που πιθανώς χρειάζεται τουλάχιστον 18 μήνες για να ολοκληρωθεί. Λόγω της σοβαρότητας της παράβασης, η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί τόσο μακρά περίοδο για την ορθή μεταφορά και εφαρμογή της οδηγίας.

Προστασία των νερών

Η επιτροπή παραπέμπει επίσης την Ελλάδα στο Δικαστήριο επειδή δεν συμμορφώθηκε με απαίτηση της ευρωπαϊκής οδηγίας σχετικά με την προστασία των υδατικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση^[3]. Η οδηγία έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι έως το 2015 όλα τα υδατικά συστήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα βρίσκονται σε «υγιή οικολογική κατάσταση». Η οδηγία απαιτεί από τα κράτη - μέλη να συντάξουν ανάλυση για τις λεκάνες απορροής των ποταμών, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στους ποταμούς, τις λίμνες, τα υπόγεια και παράκτια ύδατα, πέραν της εκπόνησης οικονομικής ανάλυσης για τη χρήση των υδάτων.

Οι αναλύσεις αυτές όφειλαν να έχουν υποβληθεί έως το Μάρτιο 2005. Προς το τέλος του 2006, η Ελλάδα δήλωσε ότι η διαδικασία συγκέντρωσης και σύνταξης έκθεσης με όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από την οδηγία - πλαίσιο για τα ύδατα θα ολοκληρωνόταν έως τα τέλη 2007. Λόγω της σημασίας της υποχρέωσης αυτής, η Επιτροπή θεωρεί ότι σημειώνεται σοβαρή καθυστέρηση και, ως εκ τούτου, αποφάσισε να παραπέμψει την υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

1. Κανονισμός για τη σιβάδα του όζοντος (2000/2037/ΕΚ)
2. Wild Birds Directive (79/409/ΕΕΚ)
3. Οδηγία - πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ).

μεταφράζονται σε ελλιπή στελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών, ανεπάρκεια των μηχανισμών ελέγχου, γραφειοκρατικές καθυστερήσεις κ.ά. Αποτέλεσμα αυτού είναι ενίοτε και η μη απορρόφηση των συναφών χρηματοδοτικών πόρων.

Η συνάρθρωση των τριών διαστάσεων της αειφόρου ανάπτυξης (περιβάλλον - κοινωνία - οικονομία) είναι υποτυπώδης έως ανύπαρκτη.

Το μείζον αιχμή για το περιβάλλον στην Ελλάδα είναι μεταξύ άλλων η διαχείριση των απορριμμάτων, η δια-

κού Δικαστηρίου (ΔΕΚ) όσον αφορά την προστασία της σιβάδας του όζοντος.^[1] Ο κανονισμός αυτός έχει ως στόχο την πρόληψη και τον περιορισμό της βλάβης της σιβάδας του όζοντος η οποία προστατεύει τον πλανήτη από την επιβλαβή ηλιακή ακτινοβολία που μπορεί να προκαλέσει δερματικές νεοπλασίες και τύφλωση, επηρεάζοντας παράλληλα αρνητικά την υγεία των ζώων και τη βλάστηση.

Η επιτροπή θα προσφύγει επίσης κατά της Ελλάδας στο ΔΕΚ για δύο

γριων πτηνών^[2] Ο καθορισμός ζωνών ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) -ενδιατημάτων πτηνών διεθνούς σημασίας- αποτελεί βασική υποχρέωση με βάση την οδηγία για τα άγρια πτηνά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ήδη ισχύουσα ελληνική νομοθεσία δεν παρέχει επαρκή νομική προστασία για τις χαρακτηρισμένες ΖΕΠ και, ως εκ τούτου, δεν κατοχυρώνει την προστασία των οικολογικών ενδιατημάτων και την επιβίωση και αναπαραγωγή των ζωικών ειδών. Χωρίς την κατάλληλη νομική προστασία,

Η ευρωπαϊκή πολιτική για το περιβάλλον

Η ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική επικεντρώνεται στην κάλυψη των τεσσάρων πεδίων προτεραιότητας του 6ου Προγράμματος Δράσης για το περιβάλλον, που είναι η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και η προστασία της φύσης, ο περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην υγεία και η αναστροφή της αντίθετης προς την αειφορία διαχείρισης των φυσικών πόρων και των αποβλήτων. Το Μάιο του 2007, στην ενδιάμεση επανεξέταση του 6ου ΠΔΠ, όπου εξετάζονται η επιτευχθείσα πρόοδος από το 2002, όταν άρχισε να ισχύει το πρόγραμμα, καθώς και οι προκλήσεις που θα αντιμετωπιστούν μέχρι τη λήξη του, το 2012, αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ακολουθεί ορθή πορεία όσον αφορά στη λήψη των μέτρων πολιτικής που περιγράφονται στο πρόγραμμα.

Από την ετήσια ανασκόπηση των επιδόσεων των πολιτικών στον τομέα του περιβάλλοντος των κρατών - μελών, προκύπτει ότι η κλιματική αλλαγή κατέχει υψηλότερη από κάθε άλλη φορά θέση στο πολιτικό θεματολόγιο και ότι η πολιτική σημείωσε πρόοδο σε ζητήματα όπως η αναθεώρηση της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη, οι νομοθετικές ρυθμίσεις REACH για τα χημικά προϊόντα και η διατήρηση της βιοποικιλότητας και των φυσικών πόρων.

Με το βλέμμα στο μέλλον

Τα επόμενα χρόνια η Επιτροπή θα επικεντρωθεί στις πολιτικές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μετά το 2012, καθώς και στην προσαρμογή στην αλλαγή αυτή. Θα εφαρμοστεί το σχέδιο δράσης του 2006 για τη βιοποικιλότητα, θα θεσπίσει μέτρα για τις εκπομπές των

αυτοκινήτων και της βιομηχανίας, θα υλοποιήσει το REACH (καταχώριση, αξιολόγηση και αδειοδότηση των χημικών προϊόντων), θα δώσει προτεραιότητα στην περαιτέρω εφαρμογή των θεματικών στρατηγικών που αφορούν τους φυσικούς πόρους και την πρόληψη/ανακύκλωση των αποβλήτων και θα προτείνει σχέδιο δράσης για την αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή.

Νέες προκλήσεις

- Η αύξηση της αποτελεσματικότητας της διεθνούς συνεργασίας για την υποστήριξη των γενικών περιβαλλοντικών πολιτικών της ΕΕ, που πρέπει να αποτελέσει έναν από τους βασικούς στόχους της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ.

- Η βελτίωση της ολοκλήρωσης και της συνοχής των πολιτικών με την ενίσχυση της αλληλοϋποστήριξης μεταξύ της περιβαλλοντικής πολιτικής και των ασκούμενων πολιτικών σε άλλους τομείς, όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η βιομηχανία, η γεωργία, η αλιεία, οι εξωτερικές σχέσεις και η έρευνα.

- Η ενίσχυση του ρόλου των αγορακεντρικών μέσων, ιδίως της χρήσης φορολογικών μέτρων σε επίπεδο ΕΕ και εθνικό, για να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων της περιβαλλοντικής πολιτικής. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη - μέλη με σκοπό να προσαχθεί η μετατόπιση της φορολογικής επιβάρυνσης από την εργασία στην προστασία του περιβάλλοντος.

- Η βελτίωση της εφαρμογής και της τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή είναι η επαρκής ύψους χρηματοδότηση, πρωτίστως σε επίπεδο κρατών - μελών, αλλά και από τους πόρους της ΕΕ.

- Η βελτίωση της ποιότητας των

νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν το περιβάλλον με την εφαρμογή των αρχών της «βελτίωσης της νομοθεσίας» για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των περιβαλλοντικών πολιτικών.

- μελών της ΕΕ στην εφαρμογή της οδηγίας- πλαισίου για τα νερά 2000/60/ΕΚ. Στόχος της οδηγίας είναι η επίτευξη ικανοποιητικών επιπέδων ποιότητας των υδάτων σε όλους τους ποταμούς, τις λίμνες, τις λιμνοθάλασσες, τα παράκτια και τα υπόγεια ύδατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέχρι το 2015. Ενώ τα συ-

- Η έμπρακτη ενθάρρυνση της ανάπτυξης και διάδοσης περιβαλλοντικών τεχνολογιών και επιτάχυνση των προσπαθειών για την προώθηση οικολογικά αποδοτικών λύσεων και τον καθορισμό κοινών προτύπων και σημείων αναφοράς.

Διαχείριση νερών

Η διαχείριση των νερών καθίσταται ολοένα και σημαντικότερος παράγοντας στην πορεία της προσαρμογής μας στις αναπόφευκτες επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος. Το Μάρτιο 2007, δημοσιεύθηκε η έκθεση για τις επιδόσεις των κρατών

μεπράσματα της έκθεσης είναι αμφίσημα, είναι σαφές ότι τα κράτη - μέλη πρέπει να δραστηριοποιηθούν περισσότερο για να επιτύχουν το στόχο της οδηγίας. Επίσης, δρομολογείται το Σύστημα Πληροφοριών για τα Νερά στην Ευρώπη (WISE), μία δικτυακή πύλη που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, η οποία συγκεντρώνει ευρύ φάσμα δεδομένων σχετικών με τα νερά από ολοκληρωμένη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από τις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από το σύνολο των 27 κρατών - μελών, διαπιστώνονται σημαντικά

ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ
χωρίς ρύπους και σκόνη
www.concrepairs.gr

διαμαντοκοπή, ειδικές κοπές
ΤΗΛ.: 2109951641-3
X. ΚΟΚΚΙΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΡΑΦ. ΜΟΚΕ. Ε.Μ.Π.

βήματα προόδου. Προκύπτει ωστόσο και η ύπαρξη σειράς ελλείψεων. Μία από αυτές είναι η λανθασμένη μεταφορά της οδηγίας στην έννομη τάξη κρατών - μελών, και άλλη μία είναι η σημαντική καθυστέρηση, από ορισμένα κράτη - μέλη, στην ενσωμάτωση οικονομικών μέσων στα συστήματα διαχείρισης

μέλη την κατασκευή κατάλληλων εγκαταστάσεων επεξεργασίας στα αστικά συγκροτήματα που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο μέγεθος. Σε άλλη έκθεση σχετικά με τη εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση, η οποία αποβλέπει στον περιορισμό και στην αποφυγή της νιτρορρύπανσης, από γεωργικές πηγές, των επιφανειακών και των υπογείων υδάτων, προκύπτει ότι η εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας δεν έχει ολοκληρωθεί σε ορισμένα κράτη - μέλη, ενώ οι τάσεις ρύπανσης παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις από τη μία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην άλλη.

Άλλα ζητήματα που αφορούν στα νερά

Μια σειρά άλλων οδηγιών συνιστούν τμήμα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά στα νερά. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται οι οδηγίες για τα ύδατα κολύμβησης, τα υπόγεια ύδατα και το πόσιμο νερό, καθώς και άλλες, υπό σύνταξη οδηγίες, σχετικά με το θαλάσσιο περιβάλλον και τη διαχείριση των πλημμυρών, οι οποίες βρίσκονται, από διαδικαστικής πλευράς, στο στάδιο της πρότασης.

Προστασία του περιβάλλοντος - Καινοτομία - Απασχόληση

Οι οικοβιομηχανίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια και έχουν αναδειχθεί σε βιώσιμη και σημαίνουσα δύναμη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Σήμερα αντιπροσωπεύουν το 2,1% περίπου του ΑΕΠ και σχεδόν 3,5 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης. Περίπου τα τρία τέταρτα από τις θέσεις αυτές καταμετρούνται στον τομέα της διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων και οι υπόλοιπες σε άλλους τομείς, όπως η καταπολέμηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, η αποκατάσταση του ε-

Μείωση των εκπομπών CO₂ των αυτοκινήτων

Οι οδικές μεταφορές ευθύνονται για περίπου 20% των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ, με το μερίδιο των επιβατικών αυτοκινήτων να φθάνει το 12% περίπου. Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις των τελευταίων ετών στην τεχνολογία των οχημάτων - ιδίως ως προς την οικονομία καυσίμου, η οποία εκφράζεται με χαμηλότερα επίπεδα εκπομπών CO₂- αυτές δεν αρκούν για να εξουδετερωθεί η επίδραση των αυξήσεων της οδικής κυκλοφορίας και του μεγέθους των αυτοκινήτων. Μολονότι η ΕΕ περιορίσε τις συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σχεδόν κατά 5% μεταξύ των ετών 1990 και 2004, οι εκπομπές CO₂ από την οδική κυκλοφορία αυξήθηκαν κατά 26%.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε νέα πλήρη στρατηγική για τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από τα καινούρια επιβατικά αυτοκίνητα και επαγγελματικά οχήματα βαν που πωλούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Η νέα στρατηγική, σε συνδυασμό με την αναθεώρηση των προτύπων της ΕΕ για την ποιότητα των καυσίμων, αναμένεται να εξασφαλίσει ότι η ΕΕ θα επιτύχει τους στόχους της όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου του Κιότο και μετέπειτα. Χάρη στη στρατηγική αυτή, η ΕΕ θα κατορθώσει να υλοποιήσει την επιδιωκόμενη από πολλών ετών μείωση του μέσου όρου των εκπομπών CO₂ από τα καινούρια αυτοκίνητα σε 120 γραμμάρια ανά χλμ.⁽³⁾ μέχρι το 2012 -μείωση κατά 25% περίπου έναντι των σημερινών επιπέδων. Βελτιώνοντας την απόδοση των αυτοκινήτων ως προς το καύσιμο, θα υπάρξει σημαντική εξοικονόμηση καυσίμων για τους οδηγούς. Για να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό στην αυτοκινητοβιομηχανία με βάση την οικονομία καυσίμου των οχημάτων αντί του μεγέθους και της ισχύος τους, η Επιτροπή έχει καλέσει τους κατασκευαστές να προσχωρήσουν σε κώδικα ορθής πρακτικής της ΕΕ για την εμπορία και τη διαφήμιση των αυτοκινήτων.

Ενίσχυση της στρατηγικής της ΕΕ

Η τρέχουσα στρατηγική της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών CO₂ των αυτοκινήτων βασίζεται σε αυτόβουλες δεσμεύσεις της αυτοκινητοβιομηχανίας, στην ενημέρωση των καταναλωτών (επισήμανση των αυτοκινήτων) και σε φορολογικά μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση των αγορών αποδοτικότερων ως προς το καύσιμο αυτοκινήτων. Οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές δεσμεύθηκαν αυτόβουλως να μειώσουν το μέσο όρο των εκπομπών CO₂ από τα καινούρια αυτοκίνητα που κατασκευάζουν σε 140 γραμ./χλμ. μέχρι το 2008, ενώ η ιαπωνική και η κορεατική αυτοκινητοβιομηχανία θα πράξουν το ίδιο από το 2009 και μετά. Η στρατηγική αυτή, ωστόσο, είχε ως αποτέλεσμα μικρή μόνο πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου των 120 γραμ. CO₂/χλμ. μέχρι το 2012. Την περίοδο 1995-2004, σημειώθηκε πτώση του μέσου όρου των εκπομπών των καινούριων αυτοκινήτων που πωλήθηκαν στην ΕΕ-15 από 186 σε 163 γραμ. CO₂/χλμ.

Η επανεξέταση της στρατηγικής από την Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι αυτόβουλες δεσμεύσεις δεν σημείωσαν επιτυχία και ότι ο στόχος των 120 γραμ. δεν θα επιτευχθεί εγκαίρως, εάν δεν ληφθούν και άλλα μέτρα.

των υδάτων. Επίσης, πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία σε διαμεθορικά ζητήματα, όπως είναι η ρύπανση των νερών, μεταξύ των κρατών - μελών και χωρών όπως η Ρωσία και η Τουρκία.

Η επεξεργασία των αστικών λυμάτων

Η Επιτροπή σε πρόσφατη έκθεσή της διαπίστωσε ότι μόνο το 51% όλων των μονάδων επεξεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση -πριν τη διεύρυνση του 2004- ανταποκρίνεται στα πρότυπα που θέσπισε η οδηγία, που απαιτεί από τα κράτη -

ΑΔΙΑΤΑΡΑΚΤΗ ΚΟΠΗ ΜΠΕΤΟΝ **ΝΙΚΗΤΑΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ**
 ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
 ✓ χωρίς σκόνη - θόρυβο Σπάρτης 26, Καλλιθέα τηλ.: 2109577707-8, ΠΑΤΡΑ τηλ.: 2610330897 e-mail: info@texniki-prooptiki.gr
GUNITE - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ - ΑΝΘΡΑΚΟΝΗΜΑΤΑ - ΡΗΤΙΝΕΣ - ΤΣΙΜΕΝΤΕΝΕΣΕΙΣ web-site: www.texniki-prooptiki.gr
 κιν.: 6932464330

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Τα γραφειοκρατικά μέτρα δεν έχουν αποτέλεσμα

Στη δήλωσή του ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Σταύρος Ελ. Καλογιάννης επισημαίνει:

Εάν θελήσουμε να καταγράψουμε τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα στη χώρα μας, θα αναφέρουμε τη διαχείριση των αποβλήτων, την άσκηση πιέσεων στα φυσικά οικοσυστήματα, την ατμοσφαιρική ρύπανση στα αστικά κέντρα.

Η μεγαλύτερη, όμως, περιβαλλοντική πρόκληση σήμερα είναι αναμφισβήτητη οι κλιματικές αλλαγές, που έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις. Είναι ένα ζήτημα

εξαιρετικά σύνθετο, η αντιμετώπιση του οποίου προϋποθέτει την ανάληψη πρωτοβουλιών σε εθνικό και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η επιδείνωση του κλίματος είναι αποτέλεσμα της βιομηχανικής παραγωγής, δηλαδή του βιομηχανικού ανθρώπου και του τρόπου ζωής που επέβαλε στην ανθρωπότητα τους δύο προηγούμενους αιώνες. Η χώρα μας επικεντρώνει την πολιτική της στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του φυσικού αερίου, στην ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, στην εξοικονόμηση ενέργειας. Στόχος είναι η επιτάχυνση της μετάβασης σε

μία οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και η αύξηση της ενεργειακής μας ασφάλειας. Για να είναι, όμως, αποτελεσματικό το διεθνές

σύστημα για το κλίμα απαιτείται η δέσμευση των ΗΠΑ και η ανάληψη υποχρεώσεων από τις μεγάλες αναπτυσσόμενες οικονομίες όπως η Κίνα, η Ινδία, η Βραζιλία.

Η σωτηρία του πλανήτη μας είναι υπόθεση ευρύτερη, πολιτική και πολιτιστική. Εάν δεν αλλάξει το ήθος του ανθρώπου, τα μέτρα γραφειοκρατικής μορφής δεν θα έχουν αποτέλεσμα.

Ως πολίτες της Γης, πρέπει να αντιληφθούμε τα όρια και τους κανόνες της. Αρκετή υπεροψία έχουμε επιδείξει τους δύο τελευταίους αιώνες εμείς οι Ευρωπαίοι. Είναι καιρός να αναλάβουμε τις ιστορικές και πολιτικές μας ευθύνες, αλλά και την πρωτοβουλία για την αποκατάσταση του κλίματος, διαφορετικά η Γη θα μας αποβάλλει.

δάφους, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η ανακύκλωση.

Σε διεθνές επίπεδο, ο συγκεκριμένος ευρωπαϊκός κλάδος βρίσκεται σε πολύ καλή θέση και κατέχει σχεδόν το ένα τρίτο του μεριδίου των οικοβιομηχανιών στην παγκόσμια αγορά. Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θεωρούνται οι πλέον αιφύορες σε 13 από τους 18 κύριους οικονομικούς κλάδους.⁽¹⁾ Αυτό όμως δεν αρκεί. Για να αντιμετωπισθούν επιτυχώς οι προκλήσεις, η οικοκαιοτομία πρέπει να διεισδύσει σε όλους τους βιομηχανικούς κλάδους.

Προς ένα αειφόρο μέλλον

Το σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες (ΣΔΤΠ) δρομολογήθηκε από την Επιτροπή το 2004, προκειμένου να κατευθύνει τις προσπάθειες της ΕΕ και των κρατών - μελών στη θέσπιση κοινών στόχων και να χρησιμεύσει ως καταλύτης αλλαγής. Στόχος του ΣΔΤΠ είναι η προώθηση της οικοκαιοτομίας και η ενθάρρυνση της υιοθέτησης των περιβαλλοντικών τεχνολογιών σε ευρεία κλίμακα. Το σχέδιο επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ζήτησης για περιβαλλοντικές τεχνολογίες και στη δημιουργία πρόσφορου εδάφους

για οικοκαιοτομία. Έως το 2013, το ΣΔΤΠ θα έχει συμβάλει στη διοχέτευση άνω των 12 δισ. ευρώ σε έργα οικοκαιοτομίας.⁽²⁾ Τα έργα αυτά επικεντρώνονται στην ανάπτυξη βιομηχανικών διεργασιών και επιχειρηματικών πρακτικών σύμφωνα με την προσέγγιση του κύκλου ζωής. Επίσης, επικεντρώνονται στην ανάπτυξη προϊόντων περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον. Ο κλάδος της αιολικής ενέργειας, για παράδειγμα, οφείλει μεγάλο μέρος της επιτυχίας του σε έργα έρευνας και ανάπτυξης, που χρηματοδότησε η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η επιτυχία που σημειώθηκε στον κλάδο της αιολικής ενέργειας πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και σε άλλους τομείς. Εξαιρετικά πολυάριθμες περιβαλλοντικές τεχνολογίες περιορίζονται σε μικρές εξειδικευμένες αγορές. Η εξασφάλιση μεγαλύτερης αφομοίωσης των περιβαλλοντικών τεχνολογιών που υπάρχουν ήδη ή μόλις εισέρχονται στην αγορά, μπορεί να αποφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη.

Μέτρα όπως οι οικολογικές προμήθειες και η τυποποίηση μπορούν να δώσουν ώθηση στη ζήτηση περιβαλλοντικών τεχνολογιών. Βραχυπρόθεσμα, οι πολιτι-

κές αυτές πρέπει να επικεντρωθούν σε τομείς με υψηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οι οποίοι μπορούν να αποδώσουν μεγάλα περιβαλλοντικά οφέλη γρήγορα και εύκολα. Στους τομείς αυτούς περιλαμβάνονται τα κτίρια, τα τρόφιμα και τα ποτά, οι ιδιωτικές μεταφορές και η ανακύκλωση. Εκτιμάται ότι στους τομείς αυτούς οφείλεται το 70 έως 80% των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Καθαρή ατμόσφαιρα

Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις της ποιότητας του αέρα στην Ευρώπη χάρη στη νομοθεσία και στη συμβολή άλλων παραγόντων, η ατμοσφαιρική ρύπανση εξακολουθεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον. Έτσι, η Επιτροπή ανέπτυξε στρατηγική η οποία θέτει φιλόδοξους στόχους για την προστασία της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος από την ατμοσφαιρική ρύπανση, οι οποίοι είναι δυνατό να επιτευχθούν μέχρι το 2020. Η Επιτροπή αναζήτησε την πλέον συμφέρουσα από πλευράς κόστους/ αποτελεσματικότητας λύση, η οποία είναι συμβατή με το στόχο για την ανάπτυξη και την απασχόληση (στρατηγική της Λισαβόνας) και με τη στρατηγική

της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη.

Με τη στρατηγική αυτή θα μειωθεί ο αριθμός των πρόωρων θανάτων λόγω των μικρώνσωματιδίων και του όζοντος, από 370.000 ετησίως το 2000, σε 230.000 το 2020. Χωρίς τη στρατηγική αυτή, το έτος 2020 ο αριθμός των πρόωρων θανάτων θα εξακολουθούσε να υπερβαίνει τους 290.000 ετησίως.

Τα οφέλη που θα προκύψουν από την εφαρμογή της στρατηγικής αυτής σε ό,τι αφορά στην υγεία εκτιμώνται σε τουλάχιστον 45 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, με τον περιορισμό των πρόωρων θανάτων, των ασθενειών και των εισαγωγών σε νοσοκομείο, την καλύτερη παραγωγικότητα της εργασίας κλπ. Τα οφέλη αυτά ξεπερνούν, τουλάχιστον στο πενταπλάσιο, το κόστος εφαρμογής της στρατηγικής, το οποίο εκτιμάται περίπου σε 7,1 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, ή περίπου 0,05% του ΑΕγχΠ της ΕΕ-25 το 2020. Αν και δεν υπάρχει συμφωνία για τον τρόπο αποτίμησης, σε χρηματικούς όρους, της προκαλούμενης στα οικοσυστήματα ζημίας, είναι ωστόσο σημαντικά και τα περιβαλλοντικά οφέλη της μειωμένης ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Με τη στρατηγική αυτή θα προστατευτεί

Τι καλά! Μου έβαψαν το δωμάτιο με Neopal Eco.® Τώρα είναι Super!

- Το **NEOPAL ECO**® είναι κορυφαίο **οικολογικό** χρώμα, ιδανικό για όλους τους χώρους του σπιτιού. Προσφέρει μοναδικό διακοσμητικό αποτέλεσμα, είναι άοσμο με εγγυημένη ποιότητα και φροντίζει εσάς, τους αγαπημένους σας και το περιβάλλον.
- Και φυσικά **SUPER NEOPAL**® το Super πλαστικό χρώμα για Super αντοχή. Πλένεται άφοβα όσες φορές χρειαστεί και παραμένει για χρόνια αναλλοίωτο και φωτεινό, όπως την πρώτη μέρα που το βάψατε!

Τα προϊόντα **NEOPAL**® θα τα βρείτε στο κοντινό σας χρωματοπωλείο σε μια τεράστια γκάμα αποχρώσεων, μέσα από το σύστημα **ΧΡΩΜΟΣΥΝΘΕΣΕΙΣ**® της **BIBEXΡΩΜ**®. Επιλέξτε την απόχρωση που σας ταιριάζει και δημιουργήστε το σπίτι που πάντα ονειρευόσασταν.

SUPER NEOPAL®
Super χρώμα,
Super αντοχή.

NEOPAL ECO®
Φροντίζει εσάς
και το περιβάλλον.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
801 11 55600
ΔΙΑ ΔΕΛΤΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ ΗΜΑΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΜΑΖ ΕΝΤΥΠΩ ΤΥΠΟΤΕΧΝΙΑ & ΟΜΟΡΦΙΑ

75
χρόνια
BIBEXΡΩΜ®
www.vivechrom.gr

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Προτεραιότητα η ευαισθητοποίηση του πολίτη

Ο Θανάσης Κατσιγιάννης, Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, έκανε την ακόλουθη δήλωση:

Στις 15 Δεκεμβρίου 1972 η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αποφάσισε να ορίσει την 5η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Η ημέρα αυτή δεν πρέπει να είναι απλά μια ημέρα εορταστικών εκδηλώσεων, πρέπει κυρίως να είναι αφιερωμένη στην περισυλλογή και στην κριτική αποτίμηση για το τι έχουν κάνει όχι μόνο οι κυβερνήσεις αλλά και ο κάθε κάτοικος αυτού του πλανήτη για να προστατευθεί το περιβάλλον.

Μετά από δεκαετίες αλόγιστης εκμετάλλευσης της φύσης και δοκιμασιών των αντοχών του περιβάλλοντος, διαπιστώνουμε πως ο δρόμος προς την αειφορία αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση όλων μας. Η Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου έχει θέσει ως προτεραιότητά της την ένταξη του περιβάλλοντος στην ημερήσια πολιτική ατζέντα, αλλά και την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση του Έλληνα πολίτη γύρω από δράσεις για την προστασία του.

Με αφορμή, λοιπόν, την 5η Ιουνίου ας δώσουμε όλοι μιαν υπόσχεση: Ας φροντίσει ο καθένας μας να

τηρήσει τις υποχρεώσεις του απέναντι στο περιβάλλον που ουσιαστικά είναι οι υποχρεώσεις του απέναντι στις γενιές που έρχονται.

δασική επιφάνεια πολλών εκατοντάδων χιλιάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων και άλλα οικοσυστήματα.

Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα αν επικεντρωθούν στην έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών που ρυπαίνουν λιγότερο, τις οποίες ενδεχομένως θα πρέπει να υιοθετήσουν και τρίτες χώρες.

Σειρά προβλεπόμενων μέτρων

Η ισχύουσα νομοθεσία περί της ποιότητας του αέρα πρέπει να εξορθολογιστεί ώστε να μηρρέουν τα κράτη - μέλη να την εφαρμόσουν καλύτερα. Η στρατηγική συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση η οποία συνδυάζει την υφιστάμενη οδηγία - πλαίσιο για την ποιότητα του αέρα, τις συναφείς με αυτήν οδηγίες και απόφαση για την ανταλλαγή πληροφοριών. Με τη νέα προτεινόμενη οδηγία για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα θα περιοριστεί η έκταση των υφιστάμενων νομικών κειμένων, τα οποία θα αποσαφηνιστούν και θα απλουστευτούν ενώ θα εκσυγχρονιστούν οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων. Για πρώτη φορά θα απαιτείται η μείωση του μέσου όρου των συγκεντρώσεων PM_{2.5} σε κάθε κράτος - μέλος και

θα ορίζεται κάποιο επίπεδο για τις συγκεντρώσεις στις περιοχές με τη μεγαλύτερη ρύπανση.

Η επιτροπή πρόκειται να προτείνει την αναθεώρηση της οδηγίας για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών, προκειμένου αυτά να ευθυγραμμιστούν με τους στόχους της στρατηγικής. Επιπλέον, θα εξετασθεί και μια άλλη σειρά πιθανών μέτρων, όπως μια νέα σειρά «Euro V» προτύπων για τις εκπομπές των αυτοκινήτων και άλλες πρωτοβουλίες στον τομέα της ενέργειας, των μεταφορών και της γεωργίας, των διαρθρωτικών ταμείων και της διεθνούς συνεργασίας.

Οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη

Στις 30 Απριλίου 2007 άρχισε να ισχύει η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που ορίζει κανόνες για την ευθύνη σε περίπτωση πρόκλησης βλαβών στο περιβάλλον. Η ρηθικέλευθη νέα οδηγία, καρπός συζητήσεων που άρχισαν στα τέλη της δεκαετίας του '80, είναι το πρώτο νομοθέτημα της ΕΕ που βασίζεται ειδικά στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η οποία διατυπώνεται στη συνθήκη ΕΚ. Θα εξασφαλίσει στο μέλλον την πρόληψη και την αποκατάσταση των

περιβαλλοντικών ζημιών στην ΕΕ και τον καταλογοισμό της ευθύνης σε εκείνους που τις προκαλούν.

Η έννοια της περιβαλλοντικής ζημίας περιλαμβάνει τις βλάβες στους υδατικούς πόρους, στα φυσικά ενδιαιτήματα, στα ζώα και στα φυτά, καθώς και τη ρύπανση του εδάφους που προκαλεί σοβαρές βλάβες στην υγεία του ανθρώπου. Τα κράτη - μέλη όφειλαν να μεταφέρουν την οδηγία στο εθνικό τους δικαίωμα το αργότερο μέχρι την 30ή Απριλίου 2007, μέχρι σήμερα όμως, μόνο η Ιταλία, η Λετονία και η Λιθουανία έχουν συμμορφωθεί.

Τα μέρη που ενδεχομένως θα φέρουν την ευθύνη κάλυψης των δαπανών για την πρόληψη ή αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας είναι οι φορείς που αναπτύσσουν τις επικίνδυνες ή δύναμι επικίνδυνες δραστηριότητες οι οποίες απαριθμούνται στην οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη. Σε αυτές συγκαταλέγονται οι δραστηριότητες που ελευθερώνουν βαρέα μέταλλα στα νερά ή στον ατμοσφαιρικό αέρα, οι εγκαταστάσεις παραγωγής επικίνδυνων χημικών προϊόντων, οι Χώροι Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων και οι εγκαταστάσεις καύσης. Υπεύθυνοι για την κάλυψη των δαπανών πρό-

ληψης ή αποκατάστασης των ζημιών σε προστατευόμενα είδη και φυσικά ενδιαιτήματα μπορούν να καταστούν και άλλοι οικονομικοί φορείς, μόνον όμως εφόσον διαπιστωθεί δόλος ή αμέλεια εκ μέρους τους.

Οι δημόσιες αρχές θα έχουν σημαντικό ρόλο στο σύστημα ευθύνης. Καθήκον τους θα είναι να εξασφαλίζουν ότι οι υπεύθυνοι φορείς θα λαμβάνουν οι ίδιοι ή θα χρηματοδοτούν τα αναγκαία προληπτικά ή διορθωτικά μέτρα. Οι κοινωνικές και οι εν γένει μη κυβερνητικές οργανώσεις θα έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν δράση από τις δημόσιες αρχές, εφόσον είναι αναγκαίο, και να προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη κατά των αποφάσεών τους, εάν αυτές είναι παράνομες. Στις περιπτώσεις όπου η ζημία ή η απειλή ζημίας πλήττει ενδεχομένως περισσότερα του ενός κράτη - μέλη, τα τελευταία οφείλουν να συνεργάζονται στη λήψη των προληπτικών ή διορθωτικών μέτρων.

Επειδή η οδηγία δεν υποχρεώνει τους φορείς εκμετάλλευσης να καλύπτουν τη δυνητική ευθύνη τους με κατάλληλα χρηματοοικονομικά προϊόντα, π.χ. ασφαλιστικά, απαιτείται από τα κράτη - μέλη να ενθαρρύνουν, αφενός την ανάπτυξη (ανάλογων) μέσων χρηματοοικονομικής εξασφάλισης και, αφετέρου, τη χρήση τους από τους φορείς εκμετάλλευσης. Η επιτροπή θα εξετάσει το ζήτημα αυτό σε έκθεση που θα υποβάλει μετά την πάροδο τριών ετών εφαρμογής της οδηγίας, ενώ γενική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της πρέπει να υποβληθεί το αργότερο το 2014.

- (1) Δείκτης αειφορίας Dow Jones
- (2) Έκτο και έβδομο πρόγραμμα - πλαίσιο για την έρευνα, Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και καινοτομία» και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (EtaE)
- (3) Η τιμή αυτή αντιστοιχεί σε κατανάλωση 4,5 λίτρων καυσίμου ανά 100 κλμ. για τα πετρελαιοκίνητα οχήματα και 5 λίτρων/100 κλμ. για τα βενζινοκίνητα